

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primesc decât numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse lune 5 „ „
Pre annulu intregu 10 „ „

Pentru Romanii a:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala pentru fiesce-care publicatiune separata. In loculu deschisu 20 cr. de linia. Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare

de Prenumeratiune la diariulu

FEDERATIUNEA

pre cursulu annulu 1875.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu alle de pana acum. — Onor. cetitori sunt rogati a se insinua de tempuriu si in tota contemplarea in primele dille alle lui Ianuaru, ca-ci insinuarile intardiate causa multe incurtature in tiparirea adresseloru si in editiune. — DDi restantiari sunt rogati si refu detori'a, ca ci altmintre: si preste totu cu restantie permanenti, neci Redactiunea nu pote plini cu accuratetia detorintiele alle. — In timpulu absentiei Redactorului au ivitu irregularitati in speditiune, DDi clamanti se binevoiesca a insemna nrii ce nu au primitu, ca se li-se pota transmite, ca deca in lips'a nriloru superfluu nu s'ar poté, li-se-va scrie bunu inante pre an. viit.

Redactiunea.

B.-Pest'a, 7/19 Dec. 1874.

Partit'a vechiloru conservatori considera a fi sositu timpulu d'a essé in positiunea rezervata ce occupasse pana acum si d'a pune in lucrare tote elemintele spre a veni la potere, repandindu in tote partile faim'a, ca opiniunea publica a tierrei cere cu vieri inaltu venirea ei la guvern, ca-ci numai dins'a pote fi chiamata a scapa tierra de ruin'a financiaria si alte calamitati. Cari sunt elemintele d'in cari se compune asta-di partit'a conservatorioru de vomu judeca dupa presemne, rebue se marturisimu ca ne inspaimenta venirea loru la potere cu aliatii cari si incepura campania. Intre acetia vedemu in lini'a prima: cet'a feudalistoru cari si-arretara coltii in cetiunea censului Transilv. Apoi urmara esdravani d'in fractiunea Lonyaitica cu espectoratiunile loru directe truncate in camera in contr'a lui Andrassy si a creatureloru salle; in fine apparu brosiur'a unui teneru campionu cu numele Asboth, secretariu la minist. militieloru, care combatendu sistemulu inauguratu de deakisti si sustienutu de andrassy, se opintesce a demustra, ca numai vechii conservatori potu salva tierra si magiarismulu compromissu de deakisti. — Se crede ca revellatiunile d'in brosiura n'au essitu d'in capu secretariulu Asboth ci sunt inspiratiuni emanate — de la cure corifeu allu partitei — conservatorie si a nume de la Sennyei. Acestu se, diplomatu de vechiu calibru, ce se, tace tacerea pescelui, fara a desinuti presupunerile si a inlatura de la ne complicitate. Cumca actiunea relationariloru este in plina lucrare, n'ene nu se mai indoiesce. Ce va urma, se pote prevedé inca de pre acum. Totulu se pare a fi unu preludiu la am'a ce are se fia inscenata. Primulu in consiste in sfortiari de restornare, dreptate in contr'a lui Andrassy, a rui positiune pare a fi clatinata. Coactiunea restornatoria se vede a fi comasa d'in eleminte eterogene, pote numai ad hoc, adeca pentru actulu de restornare dupa care ar urma processulu chemicu allu descompunerii eleminteloru. Noi nu potemu face socotina inca de pre acum cu, factori necunoscuti, ci vomu preveghia se vedemu tieriore desvoltare a lucruriloru si

atunci vomu lua positiune faci cu ei. Atat'a scimu si asta-di, ca de si sistemulu actualu este reu pentru tierra preste totu si pentru noi in specie, cellu ce s'ar inaugura de vechii coaservatori aliatii cu feudalistii, ar fi si mai reu, dar cellu pucinu ar grabi mai repede catastrofa ce rebue se urmedie neaperratu in tr'unu statu, unde suprematia Darwinisti ca a unei rasse, este proclamata de summulu principiu conducatoriu, de summ'a intelleptiune de statu.

Pr. SSa Mironu Romanu Nou-alesulu AEppu si Metropolitu allu Rloru gr. or. d'in Transilvania si Ungaria au fostu confirmatu prin decretu domnescu cu dat'a d'in 12 Dec. a. Juramentulu de fidelitate Pa depusu in manile Domnitorului la 15. Dec. a. c. asistandu la acestu actu ministru de langa person'a regelui, dl. Bela Wenckheim. Joui in 16. l. c. demineti'a Pr. SSa Parintele AE. si Metrop. au plecatu spre Aradu, de unde va grabi la scaunulu seu metropolitaniu, in care se va installa in 27. Dec. a. c. — Urarile de fericire a numerosiloru sei stimatori lu urmeza la loculu inaltei salle missiuni.

Nou-numitulu Eppu allu diecesei Logosiolui Dr. Victoru Mihali au sositu d'in Vienna unde fusese a-si face la nunciatur'a apostolica asia numitulu processu canonicu, la cari actu functionara ca marturi Dl. Petru Popu, Vicariulu for. allu Hatiegului si Dl. dr. Ion. Ratiu profess. de teol. in Blasiu, si care apoi immediatu s'a si tramissu la Rom'a a nou-numitulu se pote fi preconisatu in consistoriulu ce se va tiené la 21. Dec. a.

Nou'a lege electorale.

Cetitorii nostri cunoscute acelle schimbare principale, cari se fecera in legea elect. si cari se cuprindu mai alessu in urcarea censului pentru orasiani preste totu, si in urcarea censului pentru poporulu tierranu d'in Transilvania in specie, in fine acea dispusetiune a legii prin care toti cei ce nu voru fi platitu darile pre annulu d'in urma, — adica in casulu presente pre an. 1874. — nu voru fi trecuti in listele electorale, ci pre totu periodulu electorale de trei anni voru fi lipsiti de dreptulu electorale. Prin urmare intelleptiunii romane si anume: officialiloru, preutiloru mai alessu, notariloru si invetiatoriloru comunali incumbe detorinti'a de a lumina pre poporu a supr'a acestoru dispusetiuni a legii si a-i indemná — si pana atunci, pana candu legea o vomu poté publica in traducere romanesca, dupa ce prin lenea cea peccatosa, seau chiaru prin rea-vointi'a guvernului si a nume prin negligniti'a ministrului de justitia, neci pana in d'iu'a de asta-di nu s'au datu inca ordine pentru traducerea si tiparirea legii in limbele usitate in tierra — ca mai nainte de tote se-si refuesca restantie de dare si respectivu tota darea pre an. 1874. apoi se veghieze bine la compunerea listeloru spre a se trece in elle toti cei cu dreptulu electorale, era cei netrecuti d'in gresiel'a seau rea-vointi'a conscrietioriloru, se reclameza le timpu, spre a nu lassá ca se se impucizeze nrulu alegatoriloru romani, dealtmintre inca destullu de restrinsu, mai alessu in Transilvania.

Fiindu ca e vorb'a si de Transilvania si fiindu ca in asta privintia se fecera nesce allusiuni generali si ne-

esplicate in „Gaz. Tr.“ si in „Orient. Lat.“ precum „Romanii se-si caute de treba“ etc. pentru ca se nu ni facemu reu si noi insi-ne, dupa ce altii ni-a facutu si ni facu destulle relle, credemu ca este detorinti'a nostra de d'fuaristu a veghia a supr'a drepturiloru poporulu nostru si a-i da consilie bune conformu impregiariloru, spre a nu se da preda inertiei si amagiriloru.

Fara de a preocupá cestiunei de activitate seu de passivitate, ceea ce are se se decida intr'o conferintia a intelleptiunii rom. d'in Transilvania, — inse nu in pred'ia alegeriloru, ca in periodulu trecut, ci d'in bunu timpu, deca nu vremu a ne espune risulu lunei si periceloru de seductiune a poporulu lipsitu de consilie si conducatori, — asta data vomu reflectá numai a supr'a osebirei de importantia a dreptulu electorale.

Dreptulu elect. nu este „numai“ pentru a se tramite deputati la diet'a d'in Pest'a, ci este si pentru alte affaceri importante, a nume pentru a incurge in affacerile municipale alle comitateloru, districteloru, scauneloru si alle orasieloru, adica: dreptulu electorale nu se marginesce numai la dreptulu d'a alege deputati, ci se estinde la tota viet'a constitutionale, — fire-ar acest'a catu de restrinsa, dar scimu cu totii ca este vastu campulu activitatii municipale chiaru si cu passivitatea pentru dieta.

Nu vomu ventilla, ca ore passivitatea, asiá precum s'au essecutatu din partea Rloru in Transilvania, fost'au rationabila, avut'au vre unu folosu reale, vre unu resultatu de donne ajuta, pentru caus'a romana si autonomi'a tierrei? ceea ce vremu asta data, a fara de celle disse mai susu, este ca se damu impulsu la discussiuni seriose, precum cere inea-si importantia cestiunei, spre a se face lumina. — Nu ni-am arrogatu neci odata dreptulu d'a impune pare-riile nostre altoru-a, cu atatu mai pucinu a le impune natiunei ori unei parti a ei atatu de considerabile, cum este partea natiunei rom. din Transilv.

Daca am sustienutu si noi passivitatea, — de si asiá precum se decisesse, n'au fostu dupa convingerea nostra, — am facutu, pentru ca am respectatu conclusulu intelleptiunii rom. d'in Transilv. si de s'ar decide era-si passivitatea, vomu respectá si in viitoriu votulu fratiloru nostri, dar este bine ca se se discuta cu de amenuntulu modulu passivitatii si essecutarea ei, ca-ci asiá precum s'a decisu si essecutatu pana acum, nu folosesce, ba strica numai causei ce se crede sustienuta prin assemene passivitate irrationabile. — Passivitatea este arma potinte, dar altmintre essecutata. Vomu spune pare-riile nostre la timpulu seu, marginindune asta data a esprime multumirea ca in „Gaz. Trans.“ cestiunea s'au luatulla discussiune, serioasa, ce e dreptu intr'unu modu de totu generale, dar destullu ca inceputulu s'au facutu, acceptamu ca cestiunea se iee desvoltarea ce merita importantia ei. Initiativ'a se cuvine cel-loru in prim'a linia interessati.

Cu acesta occasiune impartesimu unele date, relativu la punerea in lucrare a legii electorale, a caroru cunoscintia este necessaria toturoru celioru ce se interessedia d'a lumina poporulu in asta privintia.

Legea elect. intra in vigore in 15. Dec. — de la 16—22. l. c. se alege comitetela

centrali adeca organele essecutive a legii in tota tierra a fara de Croati'a.

Prim'a redactiune a listeloru elector. este punctulu cardinalu allu actului de pregatire electotale. Cu finea annulu cur. se voru constitui in Ungari'a (cu Fiume) 105, in Transilvania 44, comiete centr. cari, pentru conscrierea alegatoriloru. voru esmitte d'in sinulu loru in fia care cercu elect. una comisiune de 3 membri. Spre inlesnirea acestei prime conscriptiuni legea (in dispus. salle transitorie) permite a se tramite si mai multej assemene comisiuni, ceea ce neaperratu are se se faca pentru ca timpulu e mesuratu forte scurtu, era lucrarile sunt multe, si teritoriale unoru jurisdictiuni forte estinse ba rupte si inclavate in altele precum d. e. in Transilv.

Terminulu, in care comisiunile de conscriere rebue se inchiaie lucrarile loru lu fipseza commiss. centr. si nu pote fi mai scurtu de 15 dille. Acum socotindu-se, ca comunitatile rebue se fia incunoscintiate cu 8 dille mai nainte d'a se incepe conscrierea alegatoriloru este invederatu, — ca se ceru cellu pucinu 4. Septemane pana candu aceste conscrieri se ajunga la commiss. centr. spre a fi assiediate in ordine alfabetica, etc. j

Avemu se insemnamu, ca acesta procedura si acestu terminu scurtu este numai pentru Ungari'a, ca-ci pentru Transilvania legea prevede terminu mai lungu, anume: cu 14 dille inante de conscriptiune, rebue se se alege mai antaiu representantii „sumuriloru.“ prin acest'a terminulu se prelungece cu 3. septemane in assemenare cu cellu d'in Ungari'a.

Listele revedite de commiss. centr. se tramittu apoi respectiveloru cercuri elect. si comuneloru spre a se face prim'a reclamatiune, terminulu legale pentru acest'a este 30 de dille, adica era una luna intrega. — Apoi urmeza pertratarea reclamatiuniloru in sinulu comisiunei centr. 20 de dille, — publicatiunea decisiuniloru resp 10. dille, si pentru reclamatiuni in contr'a acestoru decisiuni alte 10 dille, cu totulu 40 dille. — Legea mai prevede si anumite categorii de reclamatiuni, ca „respectiveloru“ decisiunile comisiuniloru centr. se immanueza ex offu, si pentru aceste persone terminulu de 10 dille spre a recurge la Curia reg. se socotesce de la diu'a immanuarei adeverite. Luandu in considerare distantie si intardiarile, pentru atari immanuari era potemu lua terminu de 10 dille. Prin urmare intrega procedur'a decisiuniloru si recurseloru cere timpu de 50 de dille, si asiá intregu materialulu controverseloru electorale, va ajunge la Curia, spru definitiva decisiune, d'in Ungari'a, in timpu de 4 lune, era d'in Transilv. in 4 1/3.

Curia unde pertractarea este collegiale, spre a poté coversi mass'a recurseloru, va ave rebuintia cellu pucinu de una luna.

Recursela de la Curia se retramittu la comisiunile centr. cari, pre bas'a materialulu de conscript, si rectificatiune, se appa a de lucrarile definitive, producandu listele permanente, ceea ce in tote cercurile elect. alle tierrei abiá se va poté face, in timpu mai pucinu de 14 dille.

Precum se vede d'in aceste date: terminulu cellu mai scurtu pentru pregatirez listeloru permanenti electorale, socotindu-se de la esmittera comisiuniloru de conscript. este de 6 lune, adica: de la inceputulu annulu 1875. pana la finea lui Juniu, a. a. — Fioresce, ca numai de voru merge tote lucrarile ca pre atia, este de ajunsu acestu terminu minimale, altmintre va trece de siguru preste acestu timpu.

Cari n'au uitatu si n'au invetiatu nimica.

„Egyetértés“, organulu „partiei independente“ publica de la unu magiaru, adeveratu fiu alu poporului, urmatoriu articlu:

„Declaratiunea clubului aristocraticu din Clusiu si a conferintei asie numitorilor possessori, din Reghinu, data contra censului electoral ardelenescu, proiectatu de ministrulu de interne, a produsu nimire generale la toti cetatenii patriei cu minte sanetosa si cu sentiminte de dreptate.

„Este caracteristicu, ca chiaru aceia dederu acesta declaratiune pusillanima, cari striga in lumea larga, ca ei suntu campioni liberalismului si ai patriotismului, pre cardu, prin declaratiunea acestui sentimentu allu inimei si acestui modu de cugetare a loru, au tradatu cellu mai mare egoismu.

„S'au provocatu la intariturele si forteretiile vecurilor trecute — seu mai bine la vechiele loru privilegie, candu puteau dispune dupa bunu placulu loru despre sortea marei majoritati a cetateniloru patriei.

Prin acest'a ei recunosc, ca n'au uitatu nimica din privilegiile loru, daunose pentru marea majoritate, si dorescu fierbinte se re'nvie acelle privilegie,

„Sofism'a loru deduce — din dreptulu electoral allu cetateniloru, castigatu prin censu — perichitarea nationalitatii unguresci, si dorescu se monopolizeze ei dreptulu electoral, prin censu urcatu dupa placulu loru, ne luandu in sema, ca prin acest'a se pote produce nemulțimire generale. Prin acest'a bunii domni dovedescu, ca n'au invetiatu nimica din trecutu, si ca spiritulu seclului 19-lea nu i-a atinsu.

Se plangu contr'a reliei administratiuni a justitiei, condamna administratiunea nostra, intr'adeveru asiatica, si nu-si aducu aminte, ca numirea organoloru justitiei nostre, ce numai in satyra se pote pomeni, s'a facutu prin influenti'a, partenirea si recomandarea loru; nu-si aducu aminte, ca in fruntea faimosiei nostre administratiuni sta propri'a loru casta. Acesta impregiurare pare ca totu-si au uitat'o, in foculu amaroloru loru espectoratiuni.

Intr'acea este mare nemulțimire se se espectoreze contra acestoru doue institutiuni — cari suntu creatiunea loru — *pentru ca ambele, in semnu de multiemita, numai loru li servescu, daca cutare cetatienu seu tieranu se plange contra loru.*

Credemu, ca ar' pot'e fi multiemiti cu favorulu, conformu carui-a, — contra principiului de ecuitate si contra postulateloru mintei sanetose, — totu „nemesiulu“ este alegatoriu, *inca si daca n'are nimica neci in capu, neci in anima, nici in punga si deca pentru statu nu contribue chiaru nimica.*

Pentru justificarea acestui privilegiu constitutiunale, apoi, acesti dni nu sciu se dica alt'a, decatu ca „statulu pote numai se deve drepturi era nu se si iee pre cele avute.“ — No, daca acestu motivu mintinosu ar' av'e valore, apoi n'ar' trebui a se necasi omulu at'at'a cu censulu, *ci dupa dreptate ar' trebui a se da fia carui cetatienu dreptulu de alegere.*

Poternica este pretensiunea acestoru domni pentru ca tare li este sapatu in memoria meritulu primei ocupatiuni de tierra si pre semne punu mare pondus si pre atu doilea meritulu, *castigatu prin chiumarea muscaliloru in tier'a!*

Computati, dloru, cata daredati fatia cu poporulu, computati cati luptatori da casta dvostra, in arma'ta comuna si cea pentru aperarea tierrei, fatia cu poporulu, si apoi veniti cu pretensiunile dvostru, daca poteti!

Nationalitatea unguresca prin scaderea censului nu se perichiteza, *ci din contra inainteza, ca-ei se deschide oca'siune pentru unu mai mare numeru de cetate-*

tieni, ca se se intereseze de afacerile publice si se-si desvolte intieleginti'a.

Nationalitatea se ajuta prin implementarea fidelă a detoritiiloru contra statu, prin prestarea punctuale a darei de bani si de sange, prin desvoltarea industriei si a instructiunei — in care privintie este chiamata a premerge cu exemplu, in lini'a prima, cast'a care a fostu privilegiata si dotata prin favorurile timpuriloru trecute cu mai multe averi — si nu este chiamata acesta casta, ca prin urcarea maiestrita a censului se despoie pre compatriotii sei de dreptulu de alegere, si prin promoverea eschisiveloru interese ale castei se faca illusoria egalitatea si constitutiunismulu in patri'a nostra.

Am ajunsu la trist'a esperentia, ca in partile ardelen class'a boeriloru si apendicele ei si-a redicatu pana la preponderantia influenti'a sa egoistica atatu pre terenulu judiciariu, catu si pre celu administrativu si basericescu. Acesta classe vre se faca lumea se creda, ca ea formeza intieleginti'a tierrei, apoi, a da intieleginti'a mana de ajutoriu este detorintia patriotica. De aceea d'insii per fas et nefas trebue se capete oficiu; de aceea pentru d'insii abususulu de oficiu si violentia publica nu este crima, si d'aca suntu insinuat'i pentru de aceste-a, lucrulu se netediesce si nece cercetare nu se incepe in contra-le; *fatia cu d'insii cetatienu, fiulu poporului, nu capeta satisfactiune de la magistratii nostri, neci in cea mai derepta causa.*

Dorere ca-si sciu valora influenti'a si pe la ministerie intr'at'at'a, in catu si aceste *cauta cu indolentia culpabile la impertinentiile oficialiloru de domnu.*

Aceste impregiurari de locu nu suntu cualificate pentru a face din patri'a nostra unu poternicu statu constitutiunale cetatienescu, ci da, pentru a face se fia in acesta tiera cum a mai fostu: *numai domnu si servu, care pote este singur'a dorintia a omeniloru de casta.*

Contra faimosului pronunciamentu dlu deputatu dietale Alessandro Romanu si socii sei de principiu si-au datu declaratiunea in „Hon“ de la 13. l. c., in tonu atatu de chiaru si barbatescu, in catu pentru acest'a detorimu onorab. dnu deputatu cea mai sincera multiamita. —

„Din parte-ne, in acesta declaratiune a feudalismului, ce este in ultimele convulsioni, recunoscemu petiorulu de callu, pre a carui copita e scrisa afara de tota indoiel'a devis'a: *de a estinde era si, in totu modulu possibile, domnirea castei asupr'a poporului.* Inse, cu tote ca in acesta tendintia a loru, favorindu impregiurari, s'a facutu bunisoru progressu, totu-si avemu firma sperantia, ca, desvoltandu-se viet'a nostra constitutiunale in directiune mai buna, asemeni staruintie voru deveni numai lupt'a lui Sisifu, facia cu diliginti'a poporului nostru, desvoltata in tota directiunea si pre totu terrenulu.“

Barsanulu.

— Acestu articlu este de mare insemnetate, pentru ca este viua dovada despre mintea cea sanetosa a poporului magiaru, ai carui fi intelligenti pricepu forte bine unde batu machinatiunile boieresci fia catu de invelitate in specios'a haina a nationalitatii magiare, de care boeriloru numai at'at'a si pan'atunci li pesa, catu, si pana candu potu trage folose materiali sub firm'a ei. Red.

Prosessulu Arnim.

In Nr. preced. comunicaramu onor. loru lectori inceputulu processulu, intentatu de oficiulu affaceriloru externe din Berlinu fostulu solu allu Germaniei la Paris, contelui Harry Arnim. Tota lumea a privitu cu attentione incordata momentulu pertractarei si toti acceptara si mai accepta cu incordare sententia. Spatiulu ni lipsesce ca se reprodu-

cemu acea pertractare interessanta atatu pentru istoria, catu si pentru juristi si mai alesu pentru manipulatiuni painginosse de alle diplomatiloru. Vomu resume numei momente ppace. Pertractarea a duratu 5 dille intrege pana la 15. l. c. st. n. Sententia se va publica pote in 19. l. c. In decursulu pertractarei, contele Arnim se port'a cu flegma adeveratu diplomatica; era apertori sei cu demnitate si elocintia demosteniana carea se desmierda numai in argumentele celle poternice basate pre date positive si pre ratiune sanetosa. Fia verdictulu ori si cum, un'a remane in valore, si anume constantia si independentia contelui incusatu. Vomu mai reveni asupr'a acestui obieptu, dupa ce vomu sci sententia. Pentru asta data lassamu ae urmeze aici incusarea procurorului, dupa cumu s'a comunicatu diuarielor mai mari pre calle telegrafica.

„Contele Arnim pasesindu Parisulu, contele Wesdehlen a aflatu, ca din archiv'a soliei gorm. lipsescu mai multe acte. De aici resulta, ca Arnim ar fi subtrassu din archiv'a acelle acte si le ar fi insusitu sie-si. Ce se tiene de legile, cari privescu supravaghiarea archivei soliei, esiste unu rescriptu allu ministeriulu prussianu de esterne de la an. 1843, in urm'a carui-a si acestu archiv'a se privesce ca si cea interna. Correspondentia diplomatica se impartiesce in politica si cea-allata; cea de antania se impartiesce in edicte si reporturi; dupa cumu actele provinu de la cancellaria esterna seu de la agentii diplomatici. Actele espedate pentru mai bunu controlu, se numroteza. Despre correspondentia publica a oficiulu esternu se porta diuariu separate, si anume despre celle ce se tramitu in afara si despre celle ce incurgu; fiacare actu se numroteza, i se insemna datulu, adresa si cuprinsulu. Contele Wesdehlen afa, ca lipsescu parte reporturi, parte edicte. Edictele suntu concepute legalmente in diariulu oficiulu esternu, pentru ca in modulu acestu-a se se vedea ca suntu edicte politice, si atunci candu suntu notificate spre informatiunea adressatului ca edicte „confidentiali“ „secrete“ ori „personali.“ Conceptele reporturiloru lipsescu in Paris, era originalele se afla in Berlin. Archiv'a politica de la Paris, era se afla in locuint'a incusatulu incuiate intr'unu sicriu, a carui cheia o avea ellu insu-si. Directorulu cancellariei Hammerdörfer capeta chiac'a ca se intrudua in diariulu tote actele; se dice inse, ca directorulu ar fi assiediatu actele numai de catu in acellu sicriu si ar fi datu apoi solului chiac'a. De aici urmeza, ca actele neintruduse nece ca au agiunsu in archiv'a. Acest'a are valore despre tote actele, care lipsescu. Acte de categoria prima lipsescu 13 edicte si reporturi, pre care Arnim le-a luat cu sine din nebagare de sema, dar' le-a reintorsu in urma. Principele Hohenlohe catu ce a primitu ambassada, a postitu se se informeze despre afacerile besericesci. dar' vediu ca acelle lipsescu si ceru numai de catu copie din Berlin. In locu de copie oficiulu esternu provoc'a pre contele Arnim se se dechiare, ce e cu acelle acte. Acestu-a dechiara, ca acelle nu appartienu archivei, de ora-ce suntu acte private intre d'insulu si dlu Thiers, dar, ca se incungiuere ori ce differentie cu oficiulu esternu e gat'a a pred'a tote actele. Cu acesta occasiune, oficiulu esternu insarcina pre Hohenlohe se vedea accuratu archiv'a intrega, de unde apoi a resultatu ca lipsescu si alte acte mai multe. Intrebatu fiindu Arnim de nou, respunse din Carlsbad, ca nece prin minte nu i-a plesitu se privesca de correspondentie private acelle acte si se le denega caracterulu officiosu. Ellu a dubitatu numai, ca ore au se remanie actele acelle in Paris, ori au se se transporte la oficiulu esternu, de ora-ce cancellariulu a insemnatu edictele acelle pentru persona sa propria si i-a incredintiatu se le tiene secretu; de aceea Arnim s'a decisu pentru alternativa a dou'a, cu atatu mai vertosu, ca prin ipele Hohenlohe e unu catolicu si frate cu unu cardinalu si ca atare s'ar fi simtitu vatematu prin nece espressiuni alle principelui Bismark; morbulu l'a impiedecatu alle

returna pana acumu; dar' a incredintia pre filiulu seu, carele si adusse apoi ac charthie si optu alte acte, cari inca le lua cu sine in urm'a unui sensu dissonantu.

Incus'a polemizeza contr'a acestei asatiuni a incusatului, cumca le-ar' fi luat sine ca se le pred'e oficiulu esternu. Arnim nu a spusu nemicu despre tote acelu Wesdehlen, candu s'a dussu din Paris. Espressiunile „spre informatiune personala“ „pentru persona sa“ nu potu insemna, incusatulu se ascundia de successorulu acelle acte. Consideratiuni personali Hohenlohe nu potu av'e valore, de or acestu-a consimtisce cu politica beserice a imperiului si cardinalulu Hohenlohe presuppusu ca fitoriu ambassadoru la ri'a romana.

Categori'a a dou'a cuprinde edicte, le-a luat cu sine insu-si Arnim, si ca mai possiede; in 24. Iuniu, 1874. de cumu se scie a d'issu, ca nu le va returna de ora-ce decandu nu mai e ambassadoru nu mai are onorea se corespondia cu oficiulu esternu, cu atatu mai vertosu ca Arnim se afla acumu numai la dispartitiunea imperatului; oficiulu esternu nu mai afa dar in pusetiunea de a pretinde la d'insulu declaratiuni officiose. Subserv'a acest'a dechiara, ca o parte edicte le privesce de acte de alle sallesonali, ca-ce atingu conflictulu intre sicrii cancellariulu; numerii 131—133, care asera intre charthiele salle pre nesciute, retramite, dar despre alte acte si reporturi pote se dee deslucire.

Intre edictele celle tiente de proprietate privata se afla: 1. nr. 324, in cancellariulu provoca pre incusatu se se dechiare asupr'a pertractariloru private, ca avutu cu Saint-Vallier. Dupa cum comonica gen. Manteufel incusatulu ar fi d'ictra Saint-Vallier, ca republic'a actuala Franci'a, nu pote subsiste; dlu Thiers urm'a Gambetta, acestu-a comun'a si a stei-a unu regimu militare. 2) nr. 271 subsemnatu de Balan, in carele cancellariulu comunica una instructiune anumita facia conduit'a regimului francesu. 3) nr. 271 cancellariulu critizeza reportulu despre tuatiunea politica si dice, ca acellu reportu se baseza pre presumptiuni false era incusatulu i da directivele necesarie. 4) nr. 281, una critica despre reportulu incusatulu. 5) nr. 80, in carele se vorbesce despre unu articlu allu diariulu „Gaulois“ si Francea referitoriu la nisce espressiuni alle incusatului. 6) nr. 102, despre acellu a-si obieptu, in carele cancellariulu esprimu multumirea sa si facia de edictulu trecut si constateza, ca suntu numai scornitiu espressiunile, care se imputa incusatului. nr. 104, carele se referesce la tramitarea unei copie despre edictulu trecut. 8) nr. carele trateza despre „epistolele pastorale alle episcopiloru francesi, cu observarea, ore legile francesu nu ar' pot'e pune stav acestoru epistole. 9) nr. 14, din 11 Iuniu 1874, carele vorbesce despre circulari'a regimului francesu catra episcopi, in carele imputa incusatului, ca nu reprezenteza bine interesele imperiului germanu, facia d' episcopii francesi. 10) nr. 33 din 21 Ianuaru 1874, in carele cancellariulu pretinde, ambassadorulu se se tiene mai strinsu d' instructiunile salle (canc.) si se mai inceta din propri'a iniciativa. 11) nr. 74 de la Martiu 1874, unde se vorbesce despre unu inductiune imediata, carea s'a tramitatu directu la Mai. S'a imperatulu. Aici cancellariulu atinge as'ru nisce erroru, ce s'au facutu in una copia a unui edictu tramitatu directu la imperatulu. 12) nr. 291 din 28 Dec. 1873 despre representantia diplomatica a Franciei la staturile celle mice germane. Incusatulu nu a datu mai inainte nece una declaratiune despre acestu edictu inaintea tribunalului disse, ca „acellu pote se va mai fi aflandu la d'insulu.“ Edictulu de sub nr. 10 se afla de presente in posesiunea unei persone, pre care nu vr se o numesca. Dintre aceste edicte, cellu d' sub nr. 7. e introdussu in diariulu ambassadei si inca in absentia ambassadorulu prin contele Wesdehlen. Fora se se constateza validitatea altoru motive, pre cumu retinerea edictelor, care incusatulu nu vr se le redee, ca-ce ar' cuprinde cestiuni,

re referescu la affaceri private ale incusatului, incus'a sustiene, că rectificatiunile in-terceptate contra incusatului cum si atacu-ile personali nu altereza nece decâtu ca-acterulu cellu officiosu allu actelor.

Intre edictele si reporturile, despre cari incusatul a declarat, că nu pote da des-cuirci, se numera:

A) Edicte: 1. de la 24 Iuliu 1872, una convorbire cu generalulu Fleury. 2. din 24 uniu 1874 pozitunea ppelei Orloff facia e Germani'a. 3. una convorbire a lui Orloff a Thiers. 4. Relatiunile intre „Gazeta Cru-iei“ si regist 5. de la 28. Aprile, 1872. Penamirea cardinalului Hohenlohe de Rom'a. 6. partidele din Franci'a. 7. de la 21. Oc-tobre, 1872. press'a austriaca si italiana Gambetta. 8. de la 2 Fauru 1873 despre terea germanilor din Paris si detorintiele reprezentantiei imperiale de aici. 9. de la 10. Dec. 1873. despre afacerea Rothshild. 10. de la 18. Fauru, 1874 relatiunile Fran-iei cu Itali'a. 11. Acellu-a-si objeptu.

B) Reporturi: 1. 22 Ian. 1872, crisi'a ministeriala din Versalia si capacitatea dlui Thiers. 1. Dec. 1872. starea financiara a Franciei. 3. Diuaristic'a germana din Paris. 4. 22. Juniu 1873, relatiunile sociali din Paris. 5. Fauru 1873, cestiunea evasiunei trupelor. 6. Reportulu immediatu de la 11. Aprile 1884, situatiunea Germanie facia de Franci'a. 7. Reportulu contelui Wosgehlen despre passirea lui Gambetta in provincia. 8. Situatiunea politica a Franciei. 9. Afface-rea Rothshild. 10. partidele politice alle Franciei. 11. Relatiunile intre Franci'a si Itali'a; acest'a — dupa cumu disse incusa-tulu — pote că se mai afla intre charthie.

In diuriulu ambassadei se afla introdusse dictetele nr.ii 5, 6, si 8, si reporturile de la — 8 afara de nr. 5.

Lassandu de o parte subtragerea cu atentiune a actelorulu incus'a constata trei asuri possibile: 1. Documentele se afla inca in archiv'a statului, acesta presupunere e elaturata prin scrutinii, si documentele ne-atrudusse nece că au ajunsu in archiva. 2. Inu allu treile le-a luat la sine; ast'a inse e cu nepotentia, că-ee Arnim si Wusdehlen au timentu totu de-un'a incuista archiv'a.

Actele ajunsera din erroru intre chartiele alle private plecandu Arnim din Paris; aici se pote inse replică, cumcă calletori'a lui Arnim s'a amanatu mai multu timpu, prin urmare a potutu să le caute si să le epuna in archiva. Scrutiniulu din Berlin si lassenheide nu ar fi potutu comandă indata unu scrutinu. Scrisorile din cestiune, nu numai că sunt de interessu, dar' stau in legatura unele cu altele. Despre motivele si caracteristic'a lui Arnim, incus'a se exprime astfel: 1. La arrestarea de la Nassen-heide disse Arnim, că actele sunt in strai-etate; deca lu voru eliberă, le va procură in trei dille si insocitu de unu officialu le va predă in manile directiunei. 2. Contele Arnim vrea să foloscesca spre apperarea sa documente, care le privesce de correspu-entia a sa privata. 3. Faim'a falsa despre imissiuinea lui Arnim se basēza pre una notitia, carea o adusse la 21. Sept. 1872. „Echo du Parlament.“ Atātu de aici, cătu din reporturile de pre atunci alle lui Ar-nim urmeza, că Arnim a facutu intru adinsu unu reportu falsu. Espeptoratiunile, cari le-a adussu „Presse“ din Vienn'a in Aprile, cur. au provocatu presupunerea, că si notiti'a din „Echo“ a scriissu-o Arnim. — Contele Wesdehlen si diuaristulu Beckmann firma, că a intrudussu in „Echo“ notiti'a provocarea lui Arnim, carele concesses in principiu adevverulu acestoru dispositiuni, dar' pre atunci Wesdehlen conduceă amba-sada, si nu ellu. Notiti'a inca nu a fostu uscrissa de ellu, si nece că a provenitu de la densulu proiectulu caletoriei la Bruxelles Arnim a fostu provocatu să se declare supra acestui incidentu cum si asupr'a epi-tolei tramisse lui Döllinger, deca a datu elle asa directu ori indirectu, seau deca a avutu incoscintia de acelle publicatiuni, dar nu a datu nece una deslucire; epistol'a către Döllinger a scriissu-o ellu. La a dou'a pro-voacare a declarat, că nu e respunditoriu a publicatiunile din „Presse“. Incus'a tiene a neverosimilu că Arnim nu ar avé cuno-antia de acelle. Se vede inse din differi-entia corespondentia intre Arnim si Dr Lau-

ner, cari le-a comunicatu Lansberg, că nu pote face nemicu pentru press'a germana. Intre charthiele lui Arnim s'a aflatu unu scholetu a unui articlu publicatu in „Gazet'a de Coloni'a.“ Una epistola a lui Fran-ciscu Walner din Marienbad constata, că Arnim a amblatu să intre in relatiuni cu una foia vienesa si cu alt'a din Brlin. Do-cumentele cari lipsescu aveau să s'irbesca de atacuri asupr'a lui Bismark. să fia articlii diuaristici si promemorie dupa opiniunea procurorului de statu. Pro bas'a dereptului statoriu de Holtzendorf (apperatorulu lui Arnim ref.) se constata, că actele din cesti-une sunt documente originali (Urkunde) spre a caroru confiscare nu e de lipsa in-tentiune de castigu. In urm'a acestoru-a. si de ora-ce form'a si cuprinsulu caracteri-zeaza documentele originali dupa §. 348. alinea 21. Cod. pen. accusu pre contele Ar-nim, că in hotelulu ambassadei imperiale germane din Paris pre timpulu de la 1872. pana la 1874, prin un'a si aceea-si facta a subtrassu cu intentiune documente cari i-au fostu concediate, că unui functionariu, a subtrassu lucruri, cari le-a primitu că functionariu, si le-a insusitu sie-si in modu ilegalu si prin urmare a comissu delictulu prevediutu in §§, 248. 350. si 74. cod. pen.“

Societatea

ACADEMICAROMANA

Resumatulu siedintei din 3 Septembrie, 1874.

Academ'i'a decide a se tramite imprima-tele societatii membriloru sei onorari carii se ocupa si lucreza pentru romanetate, pre-cum si unoru academie si societati din stra-inetate, apoi insarcineza delegatiunea să faca lucrarile cuvenite pentru a se obtiné documintele casei repausatului Zappa, si decide a se repeti publicatiunea concursu-riloru si premiulu propusu pentru cea mai buna lucrare relativa la petrecerea Roma-niloru in Daci'a de la Aurelianu pana in seclulu XIII, premiu care se va da din fon-dulu Cuza. Societatea proroga pre doui ann concursulu asupr'a lucrarii in privinti'a formatiunii cuvintelor romane prin sufisse si prefisse, si maresce premiulu de la 1,500 la 2,500 lei.

Se dă citire programmei pentru con-cursulu asupr'a memoriului destinatu con-gressulu de geografia ce se va tienne la Paris in lun'a lui Aprile. Cestiunile puse la con-cursu sunt celle trei urmatorie:

1. — Care este punctulu de plecare allu emigratiuniloru gallice in Itali'a: ore cen-trulu Galliei seu vallea Dunarii?

2. — Carei grupe de popóre apartinu Daci'i? Nu este ore cu putintia a se esplică numirile geografice alle territoriulu lor, cari ni' au fostu transmise de către Pto-lemeu, de tabul'a lui Peutinger si de alti autori si monumente classice, prin mediuloc-rea unei-a din idiomele cunoscutu?

(§ 72 si 73 din programm'a congres-sulu.)

3. — Cari sunt situatiunea si caracte-rele etnografice alle Romaniloru din Mace-doni'a, Tessali'a, Epiru si alte părți alle im-periulu oriintale (adaussu la programm'a ti-parita a congressulu.)

Urmeza observatiunile academie si pentru a precisă natur'a dissertatiuniloru cari voru trebui să aiba 50 pagine de tipariu, in 8 ordinaru cu litere garmond. Manuscriptele voru trebui să fia depuse inainte de 28 Februariu 1875. Premiulu este de 1,200 lei care va poté fi impartitu intre doa seu trei memorie, deca nu voru trata aceea-si cestiune.

Siedinti'a de la 5 Septembrie. Se comunica ua adressa a d-lui de Lasteyrie, membru onoraru allu societatii, care tramite ua no-titia inedita „sur l'orfevrerie des barbares,“ precum si doua dissertatiuni „despre Pave-di'a Dacia si despre tesaurulu de la Gaurra-zar“. Delegatiunea este insarcinata a mul-tiamă d-lui de Lasteyrie. D-nii Gregoriu Stefanescu si Aurelianu oferu pentru biblio-teca collectiunea annulu din urma a *Revisiei sciintifice*. Se primesce cu multiamire.

Siedinti'a din 6 Septembrie. Societatea admite amanarea sesiunii salle annuale mai departe de timpulu fissatu prin statute, adica peste diu'a de 16 Augustu. Dup'ace-a

decide se tiena in 8 alle lunei Septembrie siedinti'a sa de inchidere si reguleza pro-gramm'a acestei siedintie.

Dupa propunerea presiedintulu d. A. Treb. Laurianu, se decide ca a dou'a di, fiindu imormentarea repausatulu Stefanu Golescu, suptu a carui presiedintia de mi-nisteriu s'a deschisu societatea, membrii sei, petrunsi de veneratiune pentru acestu bar-batu, să nu tiena siedintia, ci să iee parte la funeralie. Asemenea decide să se reproduca in annale discursulu repausatulu, pronun-ciatu cu ocasiunea deschiderii societatii academie romane la 1 Augustu 1867.

Siedinti'a din 7 Septembrie. Se regulēza diurnele membriloru pre dillele de la 1 pana la 8 Septembrie. Se numesce casariu d-lu Andreiu Adamescu.

Se decide să nu se libereze garanti'a secretariulu demissionatu, inainte de achita-rea summei ce privesce fondulu societatii. (d. „Rom.“)

Blasiu, 6. Dec. 1874.

Dl. dr. Brendusianu in lungulu seu re-spunsu, ce incepe in „Fed.“ Nr. 70 si abi-lu termina in N. 77-78, nu sciu, cumu vine la ideea de a se incarcă de mine, can-du aveă treba cu d. N. M. Este acest'a ap-pucatura advocatiale: că mestecandu aci persone si istorie cari nu se tienne de lucru, să ostenesca pre cetitori si să li abata atentiunea de la invinovatirile redicate a sup-r'a dsalle; — seu ce este? nu sciu: că cine să pote petrunde adunculu inurcatu-reloru dlui dr. cu unu braci de diplome?

Dar destullu că d. dr. din curatu se-ninu se lega de mine si insemnandu-mi nu-mele seau numindu persone si impregiurări din cari ori cine să pote cunosce, că despre mine vorbesce, incarca multime de mintiuni pre mine, bunulu seu clientu de odinora.

De si trebe să-mi para reu, că o. pu-blicu se abstrage cu lucruri de aceste, in parte personali, totu-si dupa improscaturele — neasceptate de la unu d. doctoru, — ce s'au arruncatu a supra-mi, cauta se ve rogu dle Red., se binevoiti a da locu si acestei aperari ne-asemenatu mai scurte, decâtu ataculu prea invetiutulu d. advocatu practi-cu dr. Iacobu Brendusianu.

Avem lipsa de unu advocatu bunu si sinceru. Peccatele Blasiulu aducu pre d. dr. Br. in Blasiu. Eu nu-lu cunosceam nu-i scieam antecedentiele, — luandu-me dupa vorbele dsalle: că si-a sierfitu averea si tote pentru natiune (cu cari vorbe s'a laudatu de atâtea ori; o data si intre dd. Ios. Vulcanu si Iust. Popfiu) cugetăm, că de *nuenicu* a fugitu din Zarandu si de natio-nalistu ambla rogandu-se cu *lacrima* de Bla-siani, că să-lu primasca in postulu de jurium inspectoru allu fonduriloru de aici dteandu, că de la primirea dinsulu in postulu ace-stu-a depinde fericirea sa si a copiiloru sei.

Ce minune, că passirea fanfarona si purcederea insiellatiosa a acestui omu me dusse si pre mine in cursa si mi-lu luai de advocatu? — alti omeni, omeni plini de esperientia au patfiu-o si ei cu d. B., in cătu acumu de securu chiaru acei-a, ce lu-au adussu aci voru fi dorindu, că d. dr. să fia ori-unde numai aici nu, si de buna sama si-aducu aminte de fabul'a ariciului, ce a appucatu in casa.

Destullu că amagitu, i-am incredintiatu mai multe processe si affaceri judecatoresci. Prea invetiutulu d. dr. in totu felulu de de-repture, asiă frumosu mi-le-a portatu, in cătu nece unulu nu lu-a castigatu. Cum? erau elle nedrepte? Hm! usioru este unui advo-catu *invetiatu* si *practicu* a pierde si cellu mai dereptu processu din lume. ... Advoca-tulu meu o-data nu-provedeă suplic'a cu unu documentu essentialu, seau se puneă si con-cepeă documentulu asiă, încātu era in con-tr'a mea: alte ori-potiu dice: totu-deun'a — nu se infacisiă la pertractare si deveniă contumaciatu. Dupa aceea se sufucă si intindeă la „suplice de rectificare“ si „plan-sori de nullitate“; dar din tote aceste se alegă nemicu, dupace dea nu plenisce cum se cade aceea, ce s'ar fi cadiutu să faca la I. instantia.

Cumca purcederea dlui dr. intru duce-rea lucruriloru, ce i-am incredintiatu, a fo-tu chiaru, pre cum am descriesu-o, potiu do-

vedi cu sentintiele judecatorieloru. Din caus'a acest'a am scossu din man'a dsalle tote affacerile melle judecatoresci si am urditu incontra-i processu, că să-mi vindece daun'a facuta.

Că să nu cugete cine-va că d. dr. in computulu speseloru a fostu cu vreo reflex-iane la aceea, că mi-a pierdutu processele insemnu spre esemplu, că in processulu, cu d. N. pierdutu in contumacia, — că tote celle alalte, cari sunt de natur'a aceea, ca să se se pota contumaciă, — intine unu spesariu mai cătu unu articlu dea dsalle preste 70 de pusetiuni, intre, cari un'a este:

Pusetiunea 62: „5-6 Sept. 1872 dru-mulu de fieru si omnibusurile cu occasiu-nea amblarei la Mediasiu 1½, di 3 fl. 90“ — dupa ea urmeza indata:

pus. „53 dto. intertentiune cu *carra* cu totu la ospetaria 1½ di 5 fl 75.“

D. dr. adeca nu numai, că s'a intre-tienutu (dupa cum i-se si cuvenia) pre sine dar'a intretienutu pre contulu meu — pre cumu dice, si *carrate*, (de securu intiellege pre alle callei ferrate, si omnibusurile, că de acelle vorbisce in punctulu precedentu) — pote că să aiba cu ce reintorce.

Totu acolo-si pune diurnu de câte 5 fl., apoi pentru „comparitiune la tribunalu“ pu-peza pre colacu: 3 fl. 50, — ca si cumu in diu'a, ce i-am platitutu-o, in diu'a, candu lu-am intretienutu cu *carra* cu totu, dsa nu ar fi fostu detoriu, să lucre ce-va pentru mine.

D. dr. spumegandu de mania, ambla să me innegresca in totu modulu. De adoveru nu-i pesa, ori cătu ar' suferi acellu-a.

Asiă dice, că asiū fi fostu fugaritu de la mor'a Sieicaniloru. Că să se vedea sarbedi'a acestei scorniture, urmeze aci atestatulu pri-mariei din Sieic'a, carele adeverece, cumca nu eu, ci comun'a a fostu, carea nu si-a impli-nitū obligatiunile; si contractulu dintre noi nu s'a desfacutu cu parulu — cum a am-blatu d. dr., să desfaca pre cellu cu Bretter, — ci prin invoire imprumutata.

Zeugniss.

Womit über Aufforderung des gewese-nen Mühlpächters, Herrn Nicolai Rusan aus Rothkirch, hiemit der Wahrheit getreu be-zeugt wird, dass nachdem die Kontrakt-punkte seitens der Marktgemeinde nicht eingehalten werden konnten, von demselben ein gütlicher Vertrag wegen Ablösung der hiesigen Kommune angetragen wurde, wel-cher durch einhellige Einwilligung seitens der Kleinschelker Markts-Kommunität an-genommen und bereits realisirt wurde.

Vom Markt-Amte Kleinschelken am 11. Nov. 1874.

Michael Brautsch, Richter.

Gustav Nagy, Gemeindevotär.

Dice, că asiū fi scurtatu pre frati subtra-gundu ereditatea parintiesca. Ca scornitura grossa este si acest'a, judece ori-cine, numai cumpenesca antăiu urmatorele momente: Fratii miei toti suntu maiorenni acumu de multu; toti sunt omeni grigitori de allu seu: toti sciu că de la mine, deca aru avé ce-va pretensiune drepta, aru avé de unde să si-o multiamesca; toti sciu, că prea invetiutulu si practiculu advocatu dr. Brendusianu este aof in Blasiu si acumu de 1½ annu, me iu-besce forte multu... Si totu-si nece-unulu din fratii acesti-a n'a mersu la d. dr. Bren-dusianu, că să urdiesca processu in contr'a-mi; n'a mersu nece chiaru Petru, la care atāt'a se provoca d. dr. — N'a mersu nece unulu, pentru-că toti fratii miei sciu, ca nu au nece o pretensiune derepta asupr'a-mi.

Intru acea, că d. dr., carele, cumu se vede forte multu iubesce pacea intre frati, să aiba motiva de a indemnă pre fratii mei la processu in contr'a mea: ecca me legu aci in-aintea o. p. că deca d. dr. va castigă processu de ereditate allu fratiloru miei pre-ate totu, — seau allu caru'a din ei, in con-tr'a mea, numai decâtu-i voiu numeră unu „presentu“ că cellu pentru mora. Acest'a i-o promisutu, că să nu pote dice ca eu nu i-am promisutu nemic'a. Summ'a e frumusica, in-demne-se d. dr., că pentru „presentulu“ ace-stu-a nemene nu-lu va scrie prin Gazete... Alt'a totu asiă de grossa mai resuffa d. dr. candu dice, că mi-a tipatu processele. Vedi aci eu nu-i potu dice dlui dr., că „are consciantia cam larga“ cum i-a dissu d.

Supplementu la nr. 90 allu „Federat.
cursulu an. 1874.

'n dinti si tema n'avea de cati facai aru hi 'n satulu nostu. Spunea ellu biete — da cin' l'ascultá — ca hotarulu tierii maracine se n'aiba, c'atunci e bine si mintea Rumanului e ca 'n vaculu allu bunu; ca apaletu de oetasiu oru de boieru — boieri-saru si opine'a mea — se nu hie momitu cu cavalarii, c'atunci e reu: si iepurii miercaiescu la subtiara si 'n traista dusmanului; ca de frate frate se hii cu oru-ce natie de Rumanu, dara in plugu oru in batetur'a ta strainu se nu bagi; ca strainulu tine ochii totu pre tine si pre ce ai mai bunu: se sgáiesce la muiorea ta, i-se scurgu ochii dupa gain'a ta, se milogesece pana ii dai bard'a de la bráu, iti dá terecolu pana i 'mprumuti ploc'a si puse'a, se face cá-ti dá povatia cum se nu cheltuesci, pana ti-taie pe nesimtite baierile pungii, te pandesece candu nu esti a casa, si-face treaba la tine, intra'naustru, strica clanti'a, rupe curmeiu, scotesca in lada, in tronu, in hirida, si 'ntr'unu conacu se 'ncrosnie cu hantie, cu zapistulu mosfei si cu tote rabogile, si, candu cu gándulu nu gandesci, te gonesce si-afara din cosiumoli'a de unde ai traitu si-ai copillaritu si ecca-te lassatu *buzatu, pocaltitu*, — domne feresce, — cu glug'a luata, cu zechi'a beuta si cu tierr'a zalogita, daca nu si papata.

Mai spunea ande bietululu taic'a — da ascultatu-l'a cine-va — ca Rumanu de Rumanu ghitrigi o se se scóle se sdrumice limb'a, s'o 'ncalusesca cu botni'a venetica, cu zabale de dudulu; s'o faca ca p'ua paparuda cu motiuri si cu costechiuri si se n'o mai cunosca nici Nodea. Bagati bine la urechia, codanii tatei: limb'ast'a d'o vorbiti voi acum'a, asiá am appuca'o eu de la parintii mei, ei de la mosi, mosii de la alti mosi, si din bunu in bunu de vr'ua doe deci de vacuri e de candu o totu frecamu in gura cu totii si nimini n'a mai dispu ca e nici limba de furatu nici limba de modérlanu nerosu, nici buna de sbilitiutu oru de 'mprotapitu cu sgardeie si cu harecurili hólorn gramatici de issira in vaculu d'acum'a din cenusiarulu 'mbredieiatu allu logofetiloru de una-di, carturari d'alanta ori. Cá si 'n váile de la Machedonia — vedi unde o hi p'acolo — si la tierr'a Ardealului si la Bucoghina si la tierrulu Prutului si pre la tierr'a Arapiloru si pan' cáte judetie oru hi 'n tierr'a asta, totu o limba de Rumanu se afla si totu ua minte haladiesce. Limb'a, coditili taicului, e mai scumpa si de cátu cavalariu, si de cátu potcapulu, si de cátu totu bunulu dupa lumea-ast'a. S-racanu bietulu taic'a — cá totu spunea ellu, da cine se uitá la gur'a lui — diceá cá mai buccurosu va se-i iea camasi'a, boulu, se se duca robu — vorb'a ghine — se-lu bage in pecura si se-lu ardia in para, de cátu se-si lasse-ellu limb'a si legea. Bietuletiulu — vorbió la lume — cá Domniele fugu de suptu piciolele natii, ca tierr'a de suptu opinea, candu sebori cóst'a oru ripili, si ca ghionó'a, candu ti-dá de urma; cá stapanirii fumarii si 'ngamfatulu ciocólveloru, stau cátu curcubeulu pe umerii norului, ca ap'a la scoccu si cátu banulu la samesie; éra limb'a, ca matostatu si ca staniu de chietra, ciugulita de valuri, de navaliri dusmanesci, turtita de namolulu suferintiloru adusse pe capulu Rumanului si 'nchegata 'n sangele lui, si vecinicu necumperata nici de Leahu, nici de Capéanu, nici de turcáritia, nici de muscalitura, nici de ungerenie, nici de tatarie, nici de ciocoi, stá, dolofana ca bradulu verde, mandra, si aninata candu suptu cosorób'a casoiului romanescu, candu suptu latii coperisiului stániloru, candu langa 'ogeculu bordeiului, candu pe vatra laudieloru, candu in oltarulu biericiloru, candu la marginea orasieloru, candu in inim'a su-ratieliloru, candu in sufletulu copilandriloru si voimeiloru tierrii.

Capulu lu mai pui zalogu, mintea mai poti s'o 'nghesu in halacug'a capului, chieptulu lu mai apperi de focu, si de amaruri éra limb'a, fresca Dumnedieu! Se n'o dati, se n'o vindeti si se n'o schimbati nici pre bunulu din lumea tota. Atatea vacuri s'au torsu depanendu-se pre dinaintea nenoroci-

rilor Rumanului, si nimeni nu s'a gasitu mai breadius s'o scalambe si s'o strafurme. Cine mardagesce limb'a, baietasi mei si-uccide pe ta-sen si pe ma-sa, uatiea, femeia copiii lui dintr'ua lohitura. Cine si-schilodesce limb'a si vorb'a e seccu, dahiu, paduretiu, capiatu, ludu, si va se-si vedea sangele galgandu suptu mustena dusmanului. Lesne i vine ori-si-cui sba ghu se scartiaie la gazeturi si se se dea de carturaru mare, care scie si ce se face in ceru si ce se petrece supt pamentu, candu ellu n'a invetiutu nici buchili, éra altor'a se mierlacáie p'in lume si se chelacaesca p'in cárti cá ar hi mare carturaru si se spuie placului lui voi'a, min-tea, limb'a si nati'a Rumanului; cu greu si cu nerusine nu li-aru hi tutururu curcitoloru nevlegiloru se impestritieze limb'a si s'o ismeniasca, numindu-se: „mesteru-strica si drege-de-frica.“

Bietulu taic'a! siontorogu cum éra ellu, da vorghiá omului dreptu — ca bab'a orb'a; — nu se shiá se mi-adduca-aminte cá aldata Domnulu pop'a si totu orasiianulu aveau vorb'a ca a nosta; acum'a... *slaba nadejde*: a mufuzitu limb'a, a scoss'o la mizatu si va se puie alt'a addussa de preste noue mári-si noue hotare. D'o hi asiá, credeti voi cá atát'a liota de Rumanu o se stea cu mainili in sinu oru cu degitile 'n gura?

Limb'a e malaiulu, ghietia si 'mbracamintea vostra! Se n'appucati nafura de Sfete-Pasti, de ti-da multumure, si se arretati pecum c'ati adoveratu adieat'a mea. („Fiulu Rom.“)

Gligorascu Matachina Jupoiu.

Sciri mai nove.

Vienna, 17. Dec. Burs'a fu allarmata prin faime (adeverite) de demisiune a ppe-lu Bismarcu d'in functiunea sa de cancelariu. Caus'a fu cá s'au primitu in camera propunerea lui Hoverbeck: „d'a nu se poté arrestá deputatii, pre timpulu mandatului loru, fára invoirea camerei“ (pecum s'a arrestatu dep. Majunke, redact. diuariulu catol. „Germania“) Bismarcu ar' fi dechiaratu cá nu pote guverná cu atare camera si fece reportu in asta privintia imperatului.

Berlin, 18. Dec. Incidentulu relativu la intentiunea de demisiune a lui Bismarcu este deplinu applanatu.

Bern'a, 17. Dec. Consiliulu nationale allu republice Elvetice ratificá unanimu tractatulu postale universale de la 9. Oct. 1874. (Romania inca au participatu la lucrurile congressului si au inchiatu asemene tractatu.)

Alten'a, 17. Dec. Oppositiunea d'in camera cere annullarea protocollului siedi-tiei de la 12 l. c. in care se votasse bugetulu pre an. 1874. pentru cuventulu cá atunci camer'a, ne fiindu in numeru, n'au potutu adduce concluse valide. La votare, candu parti'a guvernului invinse cu 80 voturi contr'a 61. membrii oppositiunei se departara in corpore. Guvernulu spera cá camer'a va deveni éra in stare d'a poté aduce concluse valide.

Vienna, 18. Dec. Diuariulu „Pressa“ annuncia d'in Buccuresci: Camer'a incuviintia in siediut'a de eri (cu exceptiune de 8 voturi) emisiunea de 19 millione lei rente. Emisiunea se va face prin subscrip-tiune publica.

Vienna, 18. Dec. Polit'a dede in urm'a unei bande cari falsificara cupone de prioritate alle callei ferraje Orientale ungeresci. Atátu in Vienna cátu si in Pest'a se fecera mai multe arrestári.

Vienna, 18. Dec. „Nouei Presse lib.“ i-se serie d'in Paris; in urmarea faimei cá principele imper. (Lulu) se afla pre terri-toriulu Franciei, guvernulu ordoná a se pre-veghiá locuint'a lui Rouher si a altoru notabilitati d'ntre Bonapartisti. Principele imp. se crede a fi petrecutu ascunsu in despartie-mentulu de Lot si cá de currendu ar fi re-tornatu in Angli'a. Guvernulu se teme cá visit'a principelui imp. este in legatura cu vre o conjuratiune militare.

Unele Reflexiuni.

In cestiuni de interessu publicu.

Dle Red.! Scii prea bine, chiaru si din viét'a practica, cá cestiunile atátu politice cá u si celalalte, cari se substernu legisla-tiunei ca proiecte de legi, nu se potu discute si cerne tóte cu deamenuntulu in siedi-tiele plenarie alle parlamentului, parte pentru cá discussiunile celle lunge si late, ce le vedemu asta-di in parlamentulu Un-gariei, ar' luá o dimensiune orribila; parte pentruca dupa proverbulu cunoscutu „quod capita tot sensus“ atáte pareri diferite si contraste s'aru ivi, incátu elle nu numai aru impedeá cursulu desbateriloru, ci aru causá deadreptulu o confusiune babilonica, si asiá crearea legiloru atátu in parlamentulu no-stru, cátu si in alle tierreloru straine ar' dá de greutatile celle mai mari. Este deci lipsa neincungiurata, cá cestiunile, cari au a se suppone unei discussiuni publice in parla-mentu, se se debata mai nainte in cercuri mai restrinse cu acellu scopu, cá parerile diverginte se se apropie un'a de alt'a, nu-ancele se dispara, si asiá cestiunea respec-tiva se fie netedita si chiarificata innainte de a se pertractá in parlamentu. De aicea vine, cá in tóte adunarile mai numeróse lips'a intentiúra aduce cu sine ca spre cen-surare, si consultare prealabila se esmitu comisiuni, deputatiuni. D'in partea parla-mentului nostru pecum scii, inca s'a emisiu indata la redeschiderea presintei sesiuni 12 comisiuni in cestiuni speciale. Dintre ace-ste si eu ca unu membru neinsemnatu, dar' cu bunavointia de a lucrá dupa poterile melle debile, facu parte la 3 comisiuni deo-sebite, si finduca la desbaterile si consul-tarile comisiuniloru in intielessulu regula-mentului numai deputati potu fi de facia, éra publicului numai arare ori si fórte reu este informatu despre celle ce se intempla in aceste comisiuni, — te rogu nu-mi luá in nume dereu, deca in aceste epistóle mi-iau libertate a-ti comunicá unele cestiuni de interessu publicu, ce s'au discutatu in co-misiuni la care facu si eu parte. O facu acést'a cu acellu scopu, cá se dau cetitori-loru occasione a medita' asupra modului de cugetare a barbatiloru, in a cároru mani este depusa, fórtea tierrei, si asupra motive-loru cari i conduc pre ei in affacerile loru publico-politice acum'a ori altadata, cule-gendu medu'a din elle, se le publici in jur-nalulu „Fed.“

I. Justiti'a.

Este unu proverbu vechiu dar' forte adeveratu, „justitia est regnorum fundamen-tum.“ Fericitá se poté numi tierr'a, unde justiti'a este buna, iestina si grabnica, pen-tru cá in astu-feliu de tierre cu multu mai siguru se poté realisá scopulu cellu maretiu allu statului: ordinea, libertatea, si dre-ptatea.

Justiti'a nóstra din Ungari'a si Tran-silvani'a, incependu din vechime pana in dillele nóstre, nici odata n'a corespunsu chia-marii salle sublime. Barbari am fostu si sun-temu inca s' asta-di facia de justiti'a tier-riloru celloru culte de la apusulu Europei de si debue se recunosc, cá barbatii de statu ai Ungariei mai bine de unu seclu lu-cra neinectatu spre imbunetáirea justitiiei nóstre, dar' fára successu. Pana la an. 1848 de si Ungari'a se numesce tierr'a advocati-loru, neci idea nu aveamu de o justitia mo-derna.

Cu frangerea lantiuriloru feudalismului si cu proclamarea libertáti la an. 1848. si justiti'a a debutu se suferé schimbari adencu taiatúrie in viét'a sociala si privata a Un-gariei.

In cátu au iertatu impregiarile, in 1848 s'a si facutu unele reforme in privin-tia justitiiei, dar' continuarea acelloru-a a de-buitu se fia curmata prin evenimintele bine cunoscute si doreróse. Sistemulu absolutis-ticu a nemtiloru au facutu o tabul'a rasa; si pecum scimu introdusesse multe institu-tiuni bune, dar' nóa necunoscute, peste totu inse abiá va poté afirmá cine-va, cá legile nemtiesci au luat in socotintia datinele, moravurile si trebuintiele practice alle po-póreloru din Ungari'a, nu e deci mirare, daca acelle legi in mare parte au datu de antipatia. Scimu bine, cá Anhipati'a ce

domniá in tóta Ungari'a facia de justii nemtiesca, éra immensa; acésta inca tre-se marturisimu, n'a fostu indreptata in tra unei ori altei institutiuni salutárie, au fostu indreptata peste totu in contra stemului absolutisticiu, in contra spiritii birocraticu si in contra sistemului de g-manizare. Totu, ce éra in contradicere viét'a practica a poporului, usioru se pe indreptá, si asiá legiurea nemtiesca, pe corespunde fórte bine chiamarii salle blime, dar' sistemulu! sistemulu absolu-ticu, pecum éra de prevediutu, mai na séu mai tardiu a trebuitu se cada cu tregu aliu seu apparatus! Natur'a chiar poporului din Ungari'a, fára diferentia confessiune si nationalitate, este asti cátu nu poté suferi multu timpulu lantiur-fie acelle absolutistici ori nu.

De la 1861 incóce, dupa incetarea solutismului nemtiescu, multe incercári se facutu pentru regenerarea si modernisa justitiiei nostre, dar' din tóte acelle inc-cari nau resultatu alt'a, decátu ca noi cu parlamentu, ori fára parlamentu, nu se temu in stare a introduce in Ungari'a Transilvania o justitia mai grabnica, iestina si mai sigura, decatu cum a fo-cea nemtiesca sub sistemulu absolutisticiu.

Multu s'ar insiellá acell'a care din sta impregiarare ar' vre se deduca, cá Ungari'a n'are juristi moderni si capacitáti ganisatóre; cá-ci de-si nu ne pute amesurá nici in acosta privintia cu jur-staturiloru culte din apusu, totu-si sumu convingerea firma cá avemu destulle capa-tati de acelle, cari ar' fi destui de har-d'a regenerá referintiele nostre cele de late juridice, dar' se vedi! candu acestia redica cate odata cuventulu ori in par-mentu, ori in jurnalistica pentru de a luá o direptiune mai salutaria pre teren justitiiei nostre — li se facu, pecumu se fi esperiatu adese ori mii si mii de dece, si opositiune cu argumente de accari in parte essistu, dar' nu suntu neinv-vingibili si suntu de o natura secundar-éra in parte elle neci nu essistu, ci su inventionate mai multu pentru aceea, cá bertatea individuala, cu carea este incátu-impregnata si cea nationala, se nu pota fi neci o propasire.

Ne vom convinge despre acostu adeve-mai la vale, candu vom vedé cu ce arg-minte lupta omenii retrogradi si impainge in comisiunea justitiaria, carea mai alai-ieri luase la desbateré proiectulu de lege a ministrului Pauleru; vom vedé cum interesse specifice alle unui seu altui caste se pretia-scu mai multu, decátu interessele tier-re nostre intregi chiaru si acuma candu amu confundatu in noroiulu deficiteloru si detorieloru si in prima linea aru trebui la celu mai mare pana la celu mai micu ne concentrá tote poterile pentru a inaugu o politica mai sanetosa, o administratiune justitia mai buna, mai efitna si astfelu critiá cátu se pote venitele statului.

Nu suferé indoela, cá o procedura m-grabnica si sigura multu aru contribui Redicarea creditului nostru privatu si pu-blicu in laintru si in afara. Comerciu si industri'a, in locu se murga indereptu pecum acosta se pote observa in tó dilele, ar luá unu sboru intru innat-tarea sa, prin ce fresce s'aru inavuti sig-guraticii si prin ei statulu. Nu pote fi de unu lucru micu si iudeferentu cum se justiti'a in tiera si eu tienu cá bunastare unui státu mai multu depinde dela justitiia sa. Si noi totu-si nu putem sperá inca justitia buna din mai multe cause si observu a priori numai atáta ca unii depa-tati din comisiune cu argumentarile lor-cele false contra unui sistemu radieatu pre-terenu justitiiei nostre au mersu pana ad-lo cátu nu s'a genatu a esprime deadreptulu cá in introducerea unui sistemu radicalu e bunu in procedur'a civila deocamdata ne impedeá — *nationalitatile*. Audi nationali-tatile!

O idea atátu de absurda, dupa mím- incátu de acést'a omenii seriosi trebue se rida si se-i compatimesca pre acé'a, cá chiaru si din justitia facu cestiune de nationalitate si voru mai bine se piéra ei dimpreuna cu justiti'a cea rea a tier-re decátu se introducea pentru binele comu-

N. M. in „Federatiune“; eu cauta să dicu: d. dr. *Brendusianu lucra că unulu, ce nu are de locu consciintia*. Dsa dice că mi-a lapedatu processele, si adevărulu este, că le-a tîenutu cu poterea, încâtu eu abia le-am potutu scote din ghiarele dsalle. Nu am tramesu eu la dta dle dr. pre cumnatulu L. A. de trei ori, pre d. G. M. de doue ori si in urma pre d. advocatu Georgiu Ratiu de doue ori, că sè-mi dai actele si documentele? si nu este adevèru dle dr., că dta că omu *practicu* ce esci, abia mi-le ai datu afora la a 7. tramitare, dupa ce noulu meu advocatu te a amenintiatu cu processu? Cum cutedi dta a dice, că mi-ai „respinsu si estradatu tote cauzele?“

Dintru aceste se pote vedè, cătu adevèru jace in espectoratiunile dlui Brendusianu asupr'a mea...

Multu mi-am batuta capulu, sè afu: care pote fi motivulu, ce lu-a indemnatu a scrie atâte calumnie si... a innodá atâte mintiuni in contr'a mea? si in urma am venitu la convingerea, că tota mani'a dsalle si-are inceputulu in celle publicate de d. N. M. despre *mor'a basilitana* de la Blasiu.

D. dr. atinsu, unde-lu doreá, a cugotatu, că eu voui fi facutu pre d. N. M. sè suria despre colaculu dsalle de 500 fl. Dsa suppane, că numai eu si alte 3-4 persone au sciutu de acelle 500 si că eu l'asiu fi descoperitu. Se insiella d. dr., că de lucrulu acellu-a a sciutu si scie totu Blasiulu.

Deca d. N. M. ar' fi scrissu in intiologere cu mine, nu ar' fi amblatu cătu pre colo, ci i-ar' fi dissu dlui dr. dea dreptulu: „spune dle dr. de celle 500 fl.; cari sunt scriesse in protocollulu companiei in 22 Novembre, si cari le-ai primitu, că mor'a Blasiului de la Bretter sè treca fora licitatiune la compania D. M., M. S., si N. R. — Spune dle dr., cu care ai facutu tergulu? cu M. S. care ti-a promissu numai 400 fl., ori cu D. M. care ti-a promissu 500 fl.?“

Asia te-ar' fi intrebatu ellu, candu ar' fi lucratu la indemnarea mea.

Ei dar' in celle publicate pana aci despre trecerea morei la compania D. M. etc. este o gressiela. Ba, chiaru si d. Daniel M gressiesce pucinu, candu spune in audiulu lumei: „*eu am facutu tergulu. sè-mi dee mor'a fora licitatiune, că-i dau 500 fl.*“

Candu ni s'a datu mor'a, a fostu unu feliu de licitatiune ce o dreptu secreta, inse totu-si licitatiune: d. M. S. a mersu la d. dr. si i-a offeritu 400 fl., — apoi a mersu d. D. M. si-a facutu tergulu cu 500 fl. Si d. D. M. cu companistii soi i-a si platitu pretiulu invoitu in *tergulu* acellu-a.

Aci dara totu a fostu unu feliu de licitatiune, cu crescere; numai cătu crescea nu a intratu in cass'a fundului cè in pung'a dlui jurium inspectoriu.

Asia stá lucrulu cu acelle 500 fl. cari d. dr. le boteza „*presentu*“, — dar' in fapta nu au fostu presentu, cè *pretiu invoitu in tergulu inchiatu* de d. D. M. — Era pre mine chiaru nu ar' avè cauza de a fi superatu: că de nu eram eu, d. dr. in tergulu acellu-a capetá numai 4, nu 5 sute de florinti.

In fine, de ora ce d. dr. intre occupatiunile celle multe, de cari se vaieta acumu si prin diuarie, avú tempu de a se ocupá cu mine intru unu siru lungu de articli, — de si celle ce scrie despre mine nice atunci candu ar' fi tote adevèrate, nu aru interessá pre o. p., că eu sum persona privata, — *la tempulu* seu nu-mi voui pregetá nice eu a descrie onoratului publicu purcederea dlui dr. Brendusianu intru affacerile fundurilor publice, cari sunt sub inspectiunea dsalle: că d. dr. are unu catacteru publicu; ce face si nu face dsa, forte adese ori atinge pre cutare fundu de alle unui publicu Romanescu.

Nicolau Russanu

Blasiu, 4. Dea. 1874.

In 26. Novembre an. c. dl. Ludovicu Ciato notariu la tribunalulu rogescu in Turd'a a depusu essamenulu de advocatu in antea tablei regesci d'in Torgu-Muresiului cu successulu cellu mai stralucitu si cu general'a multumire a totoruru ascultatorilor.

Ar' fi de doritu, că acestu barbatu, de si teneru, cunoscutu totu-si si paua ael publiculu romanu pentru talentulu si zelulu seu natiunalu, sè incepa una carriera mai independinte, pre carea, sè pota lucrá liberu in folosulu natiunei, pre carea atátu de tare o iubesc.

Unu martorn oculatu.

Brasieu, 10 Dec. 1874.

Dle Red.! Tienendu contu de celle ce observi in not'a facuta la respunsulu dlui adv. dr. Iac. Brendusianu, ce mi-lu dede in Nr. 81-82. „Fed.“ n'ar mai trebui sè-ti mai occupu diuarulu cu nemica in subversant'a cestiuone. *) Altcum, încâtu atinge meritulu causei nece nu face lipsa că-ci dl. adv. dr. Iac. Brendusianu binevoiesce a recunosce in respunsulu dsalle, cumca intru adevèru, dsa ca advocatu in specie allu clerului d'in Blasiu, pentru faptele salle advocatiile respundieforiu nu numai consciintiei salle, ci si altoru-a. Cu tote aceste sè-mi erti Dle Red. că absezu de pacienti'a onoratorilor lectori ai pretiutulu d'talle diuaru numai spre a-mi corree gressiel'a carea au descoperitu-o dl. adv. dr. Brendusianu in titulatur'a ce i-am datu-o in epistol'a mea deschisa adressata dsalle, ecce, recunosc că i-am datu titulatura carea nu i-se cuvine numindu-lu „clarissimu“, eram reu-informatu că dsa si-ar pretinde acesta titulatura.

Titulatur'a dsalle cea adevèrata pre carea si-o pretinde (dupa cum am afflatu de currendu) si de carea, decandu in vastissimulu seu articlu despre istoria morei d'in Blasiu, descoperi unu ce, pana acum necunoscutu si de juristi nerecunoscutu, cumca adica: in urm'a articlului de uniune, legile civile alle Ungariei ar' fi castigatu valore si in Transilvania — s'a facutu, si premeritatu, este „Consultissimu.“ (Jurisconsultissimus.)

Rogandu-lu deci prin acest'a de ertare pentru gressiel'a comissa, remanu, Dle Red. allu d'talle adevèratu stimatoriu.

Iosifu Popu.

Beiusiu, 12. Dec.

Detorimu reverintia si recunoscintia totoruru barbatiloru mari, cari prin zelu si abnegatiune conclurara pentru promoverea causei omenime. Natiunile sunt demne de viètia precátu tempu stimedia barbatii sèi eminenti. — Fia-care natiune si-a avutu si are omenii se-i destinsi. Pre orizontole romanime inca apparura mai multi lucèferi, spre revocarea memoriei acestoru-a romanulu sacrificia buccerosu o particia de tempu; ba se semte forte fericitu potendu conversá cătu de pucintellu cu umbrele renascatoriloru sèi. Unu astu-feliu de meteoru splendidu a fostu si marele Episcopu Oradanu, *Samuilu Vulcanu*, care si-a perennatu numele prin faptele salle celle nobile, intre cari loculu primu occupa fundarea gimnasiulu de Beiusiu, — a carui tenerime, petrunsa de meritele marslui Mecenate, precum in annii espirati, asiá si in annulu curinte va serbá anniversaria adormitului Episcopu carei-a i-va premerge liturgi'a solemne.

Programm'a siedintiei va fi urmatori'a:

1. „Cuventu de deschidere“ rostitu de conducatorulu societatii.
2. „Ce ai dice o copila“ essecutata de corulu instrumentalu.
3. „Nu sabi'a ci penn'a sustiene o natiune“ dissertatiune pronuntata de Antoniu Roithi stud. cl. VII.
4. „Cantu funebralu“ essecutatu de corulu vocalu.
5. „Franci'a la annulu 1870“ poesia de I. Vasileu declamata de Ionu Pocolu stud. Cl. VIII.

*) Permitteti-mi a reflectá că not'a n'au fostu la adress'a dv. dar neci intiellusulu ei n'au fostu d'a inchide callea apperarii seu a observatiuniloru, caroru-a a da locu este detorint'a morale a fia carei redactiuni impartiale; totu ce am cerutu in genere totoruru dloru replicanti, etc. au fostu si este a se incunginrá prolissitatea, adica a nu condenná pre cititori, cari n'au peccatuitu nemica, la cetire de replice „vastissime.“

Red.

6. „Si ore te-am pierdutu“ essecutata de corulu instrumentalu.

7. „Biografi'a fericitului Episcopu Vulcanu,“ predata prin Filipu Leuca stud. cl. VII.

8. „Coriolanu“ ballada de Béla Tárkányi dechiamata prin Basiliu Ghetie stud. cl. VIII.

9. „Romanu sum“ essecutatu de corulu vocalu.

10. „Des Sängers Fluch“ poesia de Uhland, declamata de Vasiliu Brai'a stud. cl. VIII.

11. „O privire de pre Carpati“ poesia de Andreiu Muresianu, declamata prin Gavrilu Bocosiu stud. cl. VIII.

12. „Una nopte de vera“ essecutata de corulu vocalu.

13. „Cuventu de inchidere“ rostitu de Dl. Conducatoriu.

14. „Mersu nationalu“ essecutatu de corulu instrumentalu.

Vasiliu Lesianu
cond. Societ.

Andreiu Cighi
not. corresp.

VARIETATI.

(Imenou) Dl. Vasiliu Lucaciu teologu abs. de Rom'a si-a serbatu in 17 Dec. a. c. cununi'a cu pre amabila domnisoria Paulin'a Serbacu, fii'a Dlui parocu rom. d'in Potau (comit. Satumariu) Ioanne Serbacu. — Ddienu sè-i binecuvinte si sè li dee darulu seu! Tulbasiu.

(Multiamita publica) Tenerimea rom. de la academi'a juridica si Archi-gimnasiulu d'in Oradea-Mare esprime cea mai profunda multamire Pr. S. Salle Ioanne Olteanu, Eppulu rom. gr. cat. allu diecesei Oradei-Mari pentru generosulu offeritu de 50 fl. v. a. cu care a binevoitu sè ajute societatea de lectura si pentru 22 buccati de carti mai cu sema vechie si de mare pretiu ce au binevoitu a le daru bibliotecii societatii.

(Advocatu nou) Dl. Iosifu Vucanu Red. „Familiei“ depuse in 16 l. c. censur'a de advocatu, potendu astfelu nu numai a instrue si delectá pre cetitoriele salle, ci a li si apperá drepturile sociale si private.

(Annunciu) Adunarea gener. a Societatii romane de lectura din Caransebesiu conformu conclusulu Comitetalui d'dto 28 Nbre se va tienè Vineri dupa nascerea Domnului, adeca in 15/27 Dbre 1874 la 3 ore dupa amedia-di, la care se invita toti domnii membri cu atátu mai vertosu a participá fiendu că afara de obiectele prescriese prin statutu mai vine la desbatere si essistint'a societatii, care, prin neingrigirea si neplatirea regulata a tacselor din partea unoru membri, a venitu la intrebare. A. Stancovicu presiedinte. Vladu not. subst.

Bibliografia.

„*Mesurele metriche*“ ad. mesurarea si calcularea cu mesurele celle noue metriche asemenarea lor cu celle vechie straformarea mesure lor vechie in noue si a celloru noue in vechie, mesurarea pamentului si a corporiloru, in usulu scoleloru, economiloru, comerciantiloru, etc. de *Stefanu Popu* profes. si redact. „Economului.“ Cu 12 illustratiuni si 4 table. — Blasiu, 1875. Editiunea autorului. — Pretiulu 50 cr. v. a. era pentru scolari numai 40 cr. deca se voru comandá cu bani gat'a cellu puciau 10 esemplarie deodata.

Acestu operatu cuprinde in sine tote mesurele usuate intre Romani, in proportiune cu sistemulu metricu, precandu alte opuri asemene edate in alte limbe straine nu contienu acelle mesure si chiaru neci legea, care decretea intruducerea acelloru-a afara de acest'a mai contine pertractarea frangeriloru decimali si *geometri'a* seu mesurarea suprafiacelor si a volumelor cubice.

Recumendamu acesta cartecica cetitoriloru nostri, nu numai pentru că suplinesce una lacuna, ci si pentru că o suplinesce bine, fiindu bine lucrata.

„*Cantari de Irodi la Nascerea Domnului*“ impreunate cu câte-va canturi nationale. — Brasieu, la librarii editori *Frank et Dressnandt*. — Pretiulu: 20 cr. v. a. seau 40 bani rom. — Cine nu si-adduce aminte de dillete copillariei, candu amblá cu Vifleimulu, Steu'a, Turc'a? etc. De acelle representatiuni teatrale inscenate de scolari, cari se reproduceau fidelu si de papusiele vifleimului, — de dialogurile celle infricosiate intre Irodu si Magii de la rosaritu, — de glumele somnorosulu pecurariu Coridonu cu sociulu seu, de cantecele celle armoniose alle angerului, alessu d'intre cei mai buni cantareti, — etc. tote aceste se affia in Partea I. a cartecelloi annunciate mai susu, era in Partea II. „*Descepta-te Romane*“ — „*Mersulu lui Iancu*“ — „*Cea d'in urma nopte a lui Mihaiu Viteazulu*“ — „*Mersulu annului 1848. cantatu in Romani'a*“ — „*Hor'a Uniroi*“ — „*Mersu natiunalu*“ — „*Mersulu ostasiloru rom. in Bassarabi'a*.“

Literatura *)

Diea'a unchiasilui Motiea Vaccarellu.

Flacenetile taicutului, diceá ellu Neacsiulu si Vlagului, ghisai as'nopte unu pusti de ghisu urritu, — scupati-ve 'n sinu, si hie departe d'astu locu. — Diu ast'a, nu mi-e a buna. Tema mi-e că moiu prepedi, Dè nu m'oiu poté 'mpiciorogá, de n'oiu intelni pè ande Pop'a Dragostinu allu nostu sè-i tainuescu ghisulu meu nesdravanu, oru dè mi s'oru scurtá dillete pau' la Blagovestenie, lassu voue cagraiu limpede, cu limb'a deslegata si cu mintile adunate, diea'a mea, si blestemati de la mine sè hiti si uiduiti dè totu plaiulu si de tote satele d'impregiuru de la Pitigoiu si pana 'n Malu Venetu si din vacu in vacu se hiti goniti dè n'eti tinè cu dintii de dorulu si de voi'a mea a' dupa urma: adica-to-le, vè daruiescu pintru sè mosteniti nesuperati drepta si neincureata tota avuti'a mea: *limb'a si legea* doue hotare 'nhipte in chieptulu Rumanului de la stramosi si pastrate mie din neamu in neamu.

Hèi cu gandurile popotiate pre pisculu mintii dà la copii alte helea: oi, casa, lapteturi, velintie, stupi de miere, cotigi cu juncani, cusce si pátule. Desiuchiatiu storceu si mîsg'a din tufa, num'a sè éssa bani, pintru sè-i lasse cu sufletu la prasila; ponivosii i-imbraca 'n bulendre si 'ncorcótie cu hiru, ii 'nvatia sè nu muncéscu si sè nu-si dea trupulu in greu si chinulu; ciocoiulu 'ncealea — luá-l'ar ventulu turbatu — ipgrópa magmudele si nisfele d'alle noui si bani de arama scossi din chiellea mea, a unui-a si-a altui-a; pop'a si 'ngrassia tescioiele cu pomnete, cu sarindare, cu spovedéla, cu gologani de la dillete mari, cu sfantulu untu-de-lemn si pre broscii lui nu-i bate nici vèntulu ca pè d'alde voi, nici nu-i topesco sórele; negustorulu incarca lumea la cantaru si stórcu paispece biruri din spinarea mustirului: pè mine cu trei orti la sare, pè cumetr'a cu siepte bani la frundisiora, pè Puicanu cu doue parale la lipi'a de paine, pre Tercavu c'ua bancuti'a d'alle de cindieci de bani la sapunu, pè verulu Gavanu c'unu leu la alamái, si-asiá din rapeigosu, *lipitu*, drumetiu, odata te pominesci că se jóca cu ril li, cu icusiaru si neamulu lui, candu o vini 'n satu, nici te mai baga 'n séma si sè hii multumitu de ti-o mai dice: *se hic de ghine, Neica Furcane, oru Norocu, leica Petrano!*

Faca lumea ce i-o hi 'n placu. Sciu eu; ce ve dau danie. Taic'a bietu — că voi nu l'ati appucatu — erá Rumanu de optu dieci si optu de anni fora doi, venosu, potolitu la hire si plinu de omenie: la annii lui, spageá nuca 'ntre deste si clestarulu

*) Acestu modulu de provincialismu — care s'ar poté multiplica după diferitele tîenuturi — lu recumendamu attentionei apriiloru sustienitori ai principiulu foneticu, de cari se affia inca multi pana si intre academici Red.

care reforme salutare de care se se
pota imbucura — nationalitate? nu natio-
nalitate, ci acei civi ai statului, cari de la
nascerea lor nu se tienu de nationalitatea
magiara!

Annunciu.

Subsemnatul are onorea de a aduce
la cunoscinta onoratului publicu ca si-au
deschis cancellaria de avocat in Orsiova
(Rusiava, in comit. Severinului.) Dreptu
aceea offerindu servitiile sale, se roga ca
se fia onoratu cu increderea onoratului pu-
blicu in cause de ori ce natura fia judeciari,
financiaru sau politice-administrative.

Orsiova, 15 Dec. 1874. 1—3

Petru Calcunariu
advocatu in legile comune
si camb.

„Albina“

Institutu de creditu si de economie in
Sabiou.

Primesce depuneri de capitale spre
fructificare:

a) pre langa annunciarea ridicarii
in sensulu statutelor, cu 6% in-
teresse;

b) sub conditiune, d'a se anuncia
institutului ridicarea depunerii la trei
lune inainte, cu 6 1/2% interesse.

c) sub conditiune, d'a se anuncia
institutului ridicarea depunerii la siesse
lune inainte cu 7% interesse.

Cu privire la conditiunile b) si c)
deponentulu are a se dechiará in diu'a

depunerii; ca-ci altu-cum inlocarea se
va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a, care
urméza dupa diu'a depunerii si inceta
cu diu'a premergatoria dílle, in care se
ridica depunerea, cu acellu adaussu
inse, ca numai de la acelle capitale se
dau interesse, cari stau depuse la insti-
tutu cellu pucinu 15 dílle.

Depunerile tramisse prin posta se
resolvu totu deaun'a in diu'a primirei
prin spedarea libellului la adress'a de-
ponentului.

Sabiou, 25. Novembre, 1874.

(2—4) Directiunea institutului.

Burs'a de Vienn'a, 12 Dec. 1874

Metallice 5%	69.55
Imprumutulu nat. 5%	74.60
Sorti din 1860	108.80
Actiunile bancoi	995.—
Actiunile instit. de creditu	233.25
Obligatiuni rurale ung.	77.75
„ „ Temisiane	77.—
„ „ Transilvane	75.60
„ „ Croato-slav.	80.—
Londonu	110.35
Argintu	105.75
Galbenu	5.24
Napoleond'or	8.90

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. edit. si red. respundiet.

Sensatiune

producu urmatoriele inventiune probate.

Cerutorii de odai sunt superflui.

Excellentia pasta d'a cerui odaile, prin carea se
dá pavimentului odailoru cellu mai frumosu lustru si
careu intrece in durabilitate pre tote celle-lalte, costa
una cuthia, de ajunsu pentru o odaia intreaga, numai 80
cr. — Acésta pasta suplinesce pre cerutorii de odai si
profesiunea lor o face superflua, de ora-ce tratamen-
tulu ei este forte usoru.

1 bucata de peria pentru lustruirea pavimentului
costa 1 fl.

Patenta americana.

Dinti albi, frumosi si sanetosi se potu capeta nu-
mai prin folosint'a noveloru perie de dinti electrice de
cauciu cu heroinabile (ne'erat de trebuinta pentru
cei ce patimescu de doare de gura.) 1 bucata 90 cr.

Pentru 1 fl. 50 cr. unu apparatusu cu aburi
spre desinfectiunarea aerului molipsitu.

Neapertu de trebuinta pentru ospitale, scole,
oficis, oficine, locuinte si salone. Acésta masina este
construita forte frumosu d'in bronza de aur, asié incatu
se pote privi de unu pluseu de beutu, 1 bucata costa 1 fl.
Unu flaconu de parfumu pentru desinfectiunare 50 cr.
(Ajunge de 50 de ori).

Spre apperarea persoanei si securitatea averei.

De neaperta trebuinta o arma buna de apertare; de
acestea sunt revolverele dupa sistemulu lui Lefaucheur,
ameliorate si proviedute cu incuiatori de securitate, cu
miscare duplice, tieve ghintuite si cu 6 incarcature
(puscature), asié incatu in unu minutu se potu face 6
puscature sigure; e arma cea mai perfectiunata.

1 revolveru de 7 millimetri 13 fl. 100 patrone 3 fl.
1 „ 9 „ 15 fl. „ 3 fl. 50 cr.
1 „ 12 „ 17 fl. „ 4 fl.

Pistole de pusnariu, finu inforilate, 1 bucata cu
1 tieve fl. 120, cu doue tieve 2 fl. 40 cr.

Salvatoru de victia (sau si ucidietoriu numitu).
Acostu instrumentu, lucratu d'in ferru versatu, este de
recomendatu ca cea mai buna arma de apertare contra
atacurilor eventuali, de ora-ce p'in forma ei se pote
exercita una potero mare, ée' fagonulu ei este astfelu,
incatu fa-cine o pote porta in pusnariu. 1 bucata nu-
mai 50 cr.

Inelle electro-galvanice.

inventiune prea insemnata si bine-facutoria

Celle mai mari capacitate medicinale au constatatu,
ca galvanismulu are incuiatori bine-facutoria contra bo-
lelor ce se in-sira mai la vale. Dupa marturisirea unulu
recomendu medicu d'in Parisu, inellele de aur nou, de
ori-ce marime, prin cari este trasu un firu de ferru
se lipescu d'in nici o casa. Pretiulu unu-a 3 fl.

Artelii aici insirati se potu capeta in

electro-magneticu, au efectulu d'a vindeca si a padi de
rosura, reuma, junghiu, doare de nervi, tremuraturu,
doreri de capu, etc. Unu asem nea inellu notedu costa
numai 9) cr., si d'in partea mediciloru se recomanda fa-
caru omu spre portare.

Perine implute cu aeru.

De recomandatu fia-caru caletoriu, precum si celloru ce
sufere de emoroida; prin elasticitatea loru, carea se pote
produce numai prin aeru, sunt fara parachia bune atatu
ca perine de siedintu, catu si de dormitu. Au apoi acellu
mare avantagi, ca, scotindu-se acellu d'in ele, se potu
impacheta si grigi in cellu mai micu spatiu: 1 bucata
3—4 fl.

Triumfulu sciintiei.

Noulu preseratiu de respiratiune face a disparé
udata restularu greu mirositoriu, provina aceea d'in
ori-si-ce doreru, si a inlocui cu o aroma placuta si bi-
nefacutoria. Se pote capeta numai in depositulu sub-
scrissulu. Mai vertosu este d'a se recomanda fumatori-
loru. Pretiulu unei butelie mari, d'impreuna cu instru-
ctiunea, face 90 cr.

Mare binefacere

pentru a se inlesni nutirea copiloru mici prin ajuto-
riulu sugatoriloru ameliorate si de nou patentate, cari
facu de prisosu nutricele (doicele). Copilasiulu pote
primi nutrementulu standu, jacundu, ori chiaru si in
somnu, in acellu a-si moda, precum lu-capeta de la pe-
tulu mamei sale, fara nici o adstrictiune. Numai ma-
mele potu pretiui valoarea acestei inventiuni. Pretiulu
unei bucatei 60 cr., prea finu adjustata 90 cr.

Cea mai noua inventiune chirurgicala.

Clistire englezesci cu aspiratoria (pumpa de aur).
a se intrebuinta pentru copii si adulti. Chiaru si bol-
navi nepotentiosi potu face in-si-si experimentulu fara
vre-o adstrictiune; capacitatea acestoru clistire se pote
regula dupa trebuinta. Acostu instrumentu n'ar trebi
se lipescu d'in nici o casa. Pretiulu unu-a 3 fl.

Unu condeiu (stilu) interesant.

Imperatulul Napoleon III, scriindu istoria lui Ju-
liu Cesare, dede ordine a i se face prin unulu d'in cei
mai iscusiti mecanici unu condeiu dupa planulu seu, ca
se fia scutitu de prea molest'a intingere si ca preste totu
la scriore se nu aiba trebuinta de alta requisitu. Din
Gilbert Rochee mai ameliora inca ideea imperatulului si
primi pentru acésta lucrare buna 50 de napoleondori (ca
la 500 fl., fiindu-ca respundea scopului preste tota ace-
deptarea. Acostu condeiu este de argintu finu de Chin'a,
si se pote inculia, éra constructiunea lui e astfelu, catu se
in monarchia áustriaca numai si numai in depositulu
subscrissulu

pote serie cu ollu de demanoti'a pana ser'a fara vre-o
interumpere, si curgera negrolu (tinte) se pote ro-
gula dupa placu; se recomanda deci pentru ori si cine
si mai allessu pentru caletori, deregatori, negotiatori,
scolari, etc. Pretiulu unu condeiu 1 fl., éra pentru 12
pene de scrisu la condeiu 15 cr.

Bouquet (mirosu) de Havana.

pentru 11 fl. 12 cr. una cigara de 30 cr., adaca cea mai
eftina cigara se pote preface in Havana genuina prin
bucetulu de Havana. Acésta essentia originala numai
seu importata se storce d'in radecelele si tuleulu plantei
de tabacu d'in India apusena si prin simpl'a umedire cu
acésta se scote mirosulu tabacului ordinariu si se pre-
face in arom'a cea fina a Havannei. Una butella ajunge
pentru 500 cigare si costa 1 fl.

Sapunu medicinalu de pacura,

asié se numescu sapunulu miraculosu, care este unu
mediculu aprobatu si siguru contra ori-carei bole de
pele, precum spurcatu, lepra, spuztura, pete, cosi, etc.
Se recomanda pentru copii si adulti. 1 bucata d'im-
preuna cu instructiunea 25 cr.

Picature contra dorerii de dinti.

Ori-ce doreru de dinti, fia produsu prin reuma seu
recolla, se pote vindeca intr'unu momentu prin nouele
picature de Berlinu. Garant'a e asié de sigura, incatu
la casu se nu aiba nici unu efectulu, banii se voru inapoia.
1 flaconu d'impreuna cu instructiunea necesaria 80 cr.

Inventiune practica.

In fine a successu a inventat unu felu de pulvoro de
negrola, care va multumi pre ori si cine; ea intruce pre-
tote celle de pana acum, atatu prin bunetate, catu si
efinitate. Amestecandu-se acésta pulvoro cu o parte de
apa, se pote produce momentanu negrola cea mai buna,
care se pote intrebuinta indatu. 1 pachetu, de ajunsu
pentru o cupa, costa 20 cr.

Crutiare.

In ori-ce casa este de neaperta trebuinta ferulu
locomobilu de calcatu. Crutiare de bani si crutiare de
tempu. Cu materialu de arsu de 5 cr. poti se calci rufe o
diumentate de di. Nu trebué d'a se mai face focu in cup-
toriu spre a incaldi ferulu de calcatu. Forma acestui
feru latu este astfelu, catu se pote forte usoru manua
si prin acésta in unulu si acellu a si tempu se pote calca
pre de doue ori atata, catu se calca cu ferulu ordinariu.
1 bucata d'impreuna cu gratariulu costa numai 3 fl. 50.

Mediculu persicu d'a colorá perulu,

prin care perulu suru se pote intr'unu momentu colorá

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metallu nou (auru non seu auru talmi) facu da prisosu pre celle genuine, pentru ca aceste noue fabricatiuni nici in colore neci in forma (façon) nu cedu celloru mai genuine, apoi este de insemnatu, ca nu costa aici a patria parte d'in pretiulu ce se da numai pentru forma (façonulu) celloru genuine, deci urmeza de sine, ca se pote mai a dese ori cumperá ceea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunoscatoriulu pote fi amagitu cu acestea, atatu sént de bine imitate.

Celle mai noue ornamente,

dupa forma cea mai moderna, fabricate din auru nou,
carele pastreza colora auris si prin urmare semena de
minune cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, seu
cu emailu dupa cum cere fagonulu.

Brosie (ace) fine, 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.
preafine, 1 b. fl. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

Cercei, fini 1 parachia 50, 80 cr. fl. 1.
preafini fl. 1.50, 2, 2.50.

Garniture întrege, ace si cercei 80 cr. fl. 1.
2.0, 1.60; preafine lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Braciete, fine, 1 bu. 50, 80 cr. fl. 1.
preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Coliere preafinose, 1 buc. 90 cr. fl. 1, 20
pana la 1.50.

Medailione, fine 20, 40, 60 cr.
preafine 80 cr. fl. 1, 1.50 cr.

Inelle preafinose, cu osebite pietre imi-
tate 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.

Catene de orologie pentru domni, scurte
50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.

Catene de gramadi, fine, fagonu vene-
tianu, fl. 1.40, 1.80, 2.

Ace pentru domni, 20, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la camasia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.

Marfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea
2—14

Bumbi la manee, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la guleru 5 si 10 cr.

Garniture întrege, bumbi la camasie
si manee 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.

1 legatura de aternatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.

Inelle de auru genuinu cu pietre fl. 1.50, 2, 2.50

Catene de argintu, de 13 probe, aurite
prin focu, scurte fl. 3.50.

Catene lungu de gramadi, tote de 13
probe, fl. 6, 7.

Medailione de argintu, 13 probe, aurite
in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente fine de briliante.

Insu-si cunoscatoriulu pote fi amagitu prin aceste orna-
mente cupriase in argintu, proviedutu cu substratu au-
ritu si cu acu, briliantele (diamanti) imitati sunt de
cristalu de munte, finu tocitu, carele nu perde vinu focu
sunt si alte imitatiuni de pietre pretiose.

1 Brosiu fl. 4, 5, 6.

1 parach. Cercei fl. 4, 5, 6.

1 par. bumbi de camasie fl. 2.50, 3.50, 4.50

1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, 3, 4.

Inelle cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1.50,
2, 3.

Crucifitiu, inime, a se portá la gutu fl. 2, 3, 4.

Ornamente pureza mirositorie

d'in plante indico, cari pastredia pureza mirosulu na-
turalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Aceste
ornamente sunt neajune in elegancia si placute pentru
mirosulu cellu bunu. Salonulu in care va intrá o dama
ce porta acésta garnitura, devine in câte-va minute
profumatu.

1 Brosiu (acu) 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.

1 parach. Cercei. 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50

1 Braciete. 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50

1 Coliera. 60, 80, cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.

1 Catena de orologiu pentru domni, pro-
fumata, fl. 1.50.

Ornamente de doliu (gele)

negre, forma preafinosa si tienetoria, d'in stiela, ietu
lava, cornu de bibolu si cauciuu.

1 Brosiu, cr. 20, 30, 50, 80, fl. 1.

1 par. Cercei. 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.

1 buc. bracieta 30, 60, 80 cr. fl. 1.

1 colieru la gutu, 50, 80 cr. fl. 1.

1 catena de orologiu. scurta, 25, 30, 60 cr.

1 catena lunga la gutu, 30, 80 cr. fl. 1.

1 bumbu de camasie, 4 cr.

1 par. bumbi la manee, 15, 20, 30, 40

1 peptene pentru concie 20, 40, 60, 80 cr.

Elegantu, modernu si plinu de effectu

este noulu ornamentu modernu e lucratu Rococo, pre
care in evulu mediu lu portau numai persone d'in fami-
lie de principii; acostu ornamentu inse, strafornatu
dupa fagonulu modernu, este intr'adeveru unu lucru ar-
tificiosu si frumosu.

1 Brosiu de garnitura si cercei 2.50, 3

„ sorta preafina fl. 4.50, 5, 6.

1 Medailionu, fl. 1.50, 2, 2.50.

preafinu fl. 3, 4, 5.

1 par. ace de capu, fl. 3, 5, 4, 6.

1 cruce ca colieru fl. 1.80, 2.50, 3.

1 bracieta, pomposa, fl. 5, 6.50, 7.50.

1 colieru, pomposu, fl. 3.50, 4.50, 5.50.

Ornamentu negru romboidicu.

Acostu ornamentu modernu e lucratu in facie romboi-
dico si pentru acesu face mare effectu, si totu-si are unu
pretiu bagatel.

1 brosiu de garnitura si cercei, 30,

50, 60 cr.

1 colieru, de 1, 2 si 3 sire fl. 1, 1.50, 2.

1 par. ace de capu, 15, 25, 30 cr.

1 diadema 60, 80 cr., fl. 1.20.